

Abstrakt

Společenstva pěvců jsou dynamické přírodní systémy, jejichž výzkum pomohl obohatit nejen obor ekologie. Ačkoliv má studium těchto společenstev více než stoletou tradici, procesy formující jejich složení na velkých škálách zůstávají nedostatečně pochopeny. Tato diplomová práce se zabývá strukturou trofických gild ve společenstvech pěvců, a to jak v prostředí nížinného lesa v České republice, tak na mezikontinentální škále formou meta-analýzy. První část práce popisuje společenstvo pěvců v NPR Koda pomocí a posteriori přístupu na základě behaviorálních dat nasbíraných během dvou terénních sezón. Druhá, meta-analytická část, využívá podobná behaviorální data ze čtyř kontinentů k analýze vztahů mezi fylogenezí, morfologií a potravním chováním pěvců na mezikontinentální škále.

V první kapitole této práce bylo nasbíráno dostatek dat pro 17 druhů pěvců, na jejichž základě bylo delimitováno šest trofických gild, a byla kvantifikována specializace těchto druhů na metody a substráty pro sběr potravy. Ve druhé kapitole bylo analyzováno potravní chování 249 druhů pěvců na základě dat ze 25 studií. Byla nalezena slabá, ale signifikantní korelace mezi distančními maticemi fylogeneze a potravního chování, a tento vztah se ve většině případů zesiloval na úrovni jednotlivých kontinentů. Tyto výsledky naznačují přítomnost procesu konvergentní evoluce potravního chování, kdy dostupné zdroje potravy alespoň do jisté míry determinují strukturu společenstev pěvců.

Práce poskytuje ucelený pohled na strukturu společenstva pěvců v nížinném listnatém lese střední Evropy a představuje jednu z mála studií tohoto typu v evropském kontextu. Zároveň byla vytvořena dosud nejrozsáhlejší kompilace dat o potravním chování pěvců na mezikontinentální škále.

Klíčová slova: ekologická nika, ekomorfologie, evoluce chování, koexistence druhů, pěvci, potravní chování